

ZĪDA
VILLA

TABEA BACH

DIE
SEIDEN-
VILLA

TABEA BAHA

ZĪDA
VILLA

No vācu valodas tulkojusi **Ilona Burka**

821.112.2-31
Ba 170

Tabea Bach
DIE SEIDENVILLA

Copyright © 2020 by Bastei Lübbe AG, Köln
All rights reserved.

Vākam izmantoti attēli © Hackman; © feedough; © Kodochigov / depositphotos.com

Vāka māksliniece Natālija Kugajevska

Tabea Baha
ZĪDA VILLA

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projekta vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Anita Poļakovska*
Korektore *Andžela Berķe, Evija Stikute*
Mākslinieciskā redaktore *Ingunā Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-777.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Ilona Burka, 2023
© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2023
ISBN 978-9934-31-274-8

1

Ielūgums

Ziedu mirdzums. Tas žilbināja Andželu, lai gan viņai bija saulesbrilles, un tomēr viņa nespēja no ziediem atraut acis. Kamēr sniedza plaukstu neskaitāmiem rokasspiedieniem un ļāvās apskāvieniem, viņa visu cilvēku klātesamību uztvēra tāpat kā laikapstākļus šajā dienā, kas aprīļa sākumam bija nekaunīgi pavasarīga, un atkal un atkal raudzījās uz smilšu uzkalniņu, noklātu ar ziedu pušķiem – baltas rozes, dzeltenas narcises, tulpes un peonijas rozā un violetā krāšņumā. Ziedu smarža nez no kurienes bija pievilinājusi bites un kameņes, tās sanēja ap viņas vīra kapu, it kā nāves uz šīs pasaules vispār nebūtu.

Andžela vairs neraudāja, asaru krājums bija izsīcis jau pirms pāris nedēļām. Divus gadus viņa pieredzēja, kā lēnām izdziest cilvēks, kuru viņa mīlēja vairāk par pašas dzīvi. Nāve beigās bija atsvabināšana abiem, kaut arī to nesaprata neviens, kurš nebija visu laiku bijis klātesošs. Un, izņemot viņu meitu Natāliju, kura savos deviņpadsmit gados taisna kā svece stāvēja blakus viņai, dodot spēku un sniedzot atbalstu, neviens cits nezināja, kas Andželai ir bijis jāpārdzīvo.

Beidzot cilvēku rinda izklīda, un ar savādu sajūtu, it kā kustības kāds virzītu ar tālvadības pulti, Andžela pavadija bērnu viesus uz Pētera mīļāko restorānu pie Ammerezera, kur bija paredzēts mielasts ar kafiju un kūkām. Viņa vēroja sevi it kā no malas: kā atbild uz jautājumiem un katram, kurš juta nepieciešamību izteikt viņai līdzjūtību, velta pāris sirsniņu vārdu. Viņa bija pateicīga ikvienam. Bet tas prasīja nežēlīgu saņemšanos.

Atvadīties no Pētera bija sanācis neiedomājami daudz cilvēku. “Labākie aiziet pirmie,” atkal un atkal atkārtoja viņa galvenais pasūtītājs, un visi, kas to dzirdēja, viņam piebalsoja. Pētera draugs un kompanjons Markuss uzņēmās turpmākās rūpes par mielasta norisi, un par to Andžela bija viņam pateicīga. Bija tik nogurdinoši arvien no jauna uzklausīt tuvāko draugu un radnieku izteiktos mierinājuma vārdus, kuri īstenībā mierinājumu nemaz nesniedza. Un tikai tad, kad arī tas bija garām, kad pēdējie viesi bija atvadījušies, Andžela pamanīja, cik nogurusi ir.

Māja bija tukša un klusa – īsts baudījums pēc šīs moksipilnās dienas. Andžela bija sapratusi, ka īstās atvadas no vīra bija notikušas jau krietni agrāk. Nogurušais, nevarīgais ķermenis, kura sirds galu galā pārstāja sisties, – tas sen vairs nebija Pēters, tā bija tikai pagājušās dzīves atmiņu ēna. “Es gribu, lai tu turpini dzīvot,” vīrs tik bieži bija viņai teicis. “Tā ir mana vēlēšanās, lai tu atkal esi priecīga un izbaudi esību arī bez manis!” Andžela toreiz nespēja to iedomāties. Arī tagad tas šķita neiespējami.

Viņa iedzēra tableti, lai novērstu arvien uzmācīgākās galvassāpes, noģērba melno kleitu un pakāra to vēdināties pie skapja, pārvarēja kārdinājumu pavērt blakus esošās bīdāmās durvis, aiz kurām slēpās Pētera garderobe. Speciāli šūdinātie uzvalki, itāļu modeļi, katrs no tiem elegants un tajā pašā laikā tik neuzkrītošs.

Andžela uzģērba pidžamu, kaut gan ārā vēl bija gaišs, pagatavoja zāļu tēju un gāja uz dzīvojamo istabu. Viss bija tik labi zināms. Pie sienām gleznas – paziņu loka mākslinieku radītas. Smilškrāsas mīkstās mēbeles. Dizaina galds no stikla un tērauda. Visas lietas viņi bija izmeklējuši kopā, bet šodien Andželai bija sajūta, it kā viņa lūkotos uz svešu laimi, kas vairs neeksistē.

Vai tad tā nebija? Bet kāpēc sveša?

Viņa iesēdās atzveltnī un lūkojās uz dārzu. Apkārt viss zēla un plauka. Sniegpulkstenītes, krokusi, pienpulkstenītes un zilās vīnogu hiacintes, kuras viņai tik ļoti patika.

Viņa pārļaida skatienu pāri vēl nesalapojušajam dižskābaržu dzīvžogam un redzēja tālumā ezeru, aiz tā – sniegotos Alpus – šī ainava viņā vienmēr bija viesusi laimes izjūtu. “Kāda paradīze,” Pēters bieži mēdza teikt, un Andžela bija viņam piekritusi. Taču šodien šī teiksmainā ainava nespēja viņu uzmundrināt.

– Mammu! – Viņa dzirdēja Natālijas balsi. – Vai tu esi te? – Nākamajā acumirkli iekšā iebrāzās viņas meita. – Uhh! – Natālija izdvesa un iemetās atzveltnī pretī mammai. – Tante Simone par visām varītēm gribēja pāris dienu palikt pie mums. Viņa apgalvoja, ka tevi nekādā gadījumā tagad nedrīkstot atstāt vienu. Es viņai teicu, ka tev vajadzīgs miers. Tā taču ir, vai ne?

Andžela uzjautrināta pasmaidīja. Viņa pazina savu svaini. Protams, viņas nolūks bija labs. – Tu rīkojies pareizi, – viņa teica. – Cerams, tu nebiji pret viņu pārāk šerpa.

– Nē taču, – Natālija viņu gādīgi nomierināja. – Es viņai pateicu, ka tu nekādi nebūsi viena, galu galā tev esmu es. Pret to viņai nebija, ko iebilst.

– Paldies...

Andžela ar maigumu uzlūkoja savu vienīgo meitu. Arī viņai bija tumši loki zem acīm. Andžela zināja, ka iepriekšējie mēneši Natālijai bijuši tikpat grūti. Viņa savu tēvu ļoti mīlēja. No bezrūpīgas pusaudzes viņa bija pārtapusi jaunā sievietē, pašapzinīgā un sāpes pieredzējušā. Ārkārtīgi pievilcīga sieviete ar tumši zaļām acīm un kastaņbrūniem matiem, kas sniedzās gandrīz līdz viduklim. Šodien mati bija sasprausti uz augšu. Tāpat kā viņa, arī Natālija pēdējos mēnešos bija notievējusi, tāpēc izskatījās tik trausla, bet viņai tomēr piemita gandrīz vai neizsmelama enerģija. Andžela dažreiz aizdomājās, vai arī pati agrāk tāda bijusi. Tik pilna pulsējošas dzīves, pilna nākotnes plāniem. Pat neskatoties uz smago laiku, ko abas bija piedzīvojušas, – tik pilna optimisma. Tas viņai no Pētera, Andžela pie sevis noteica un nogurusi pievēra acis. Viss šajā mājā liecināja par Pētera esamību. Un par viņa galīgo prombūtni.

– Vai tu jau redzēji? – Natālija jautāja. – Pienākusi vēstule no Tesas.

Andžela izbrīnījusies pagrieza galvu. – Patiešām? Jauki to dzirdēt.

– Es atvēru vēstuli, jo domāju, ka tas būs viens no daudziem līdzjūtības apliecinājumiem, un tu gribēji, lai es uzņemos šo pienākumu. Tomēr tā ir personiska vēstule tev. Vai vēlies to izlasīt?

– Varbūt rīt, – Andžela atbildēja. – Šodien gana atklausījos līdzjūtības apliecinājumus.

– Jā, protams, – Natālija ātri atteica. – Tikai vēstule ir pavisam citāda. Tesa ielūdž tevi pie sevis uz Veneto. Viņai šķiet, ka tev nepieciešamas brīvdienas. Nepieciešama distance no... no tā visa. Un vai zini ko? Es domāju, ka viņai ir taisnība!

Andželas pirmā reakcija bija atraidījums. Bet tad viņa meitas acīs saskatīja rūpjpilnu izteiksmi un sajuta meitas mīlestību. Natālija raizējās par viņu, un Andželu tas aizkustināja.

– Es par to padomāšu, – viņa teica maigā balsī. – Rīt.

– Apsoli? – Natālija neatlaidās. Andželai bija jāsmejas. Tas bija viņu ierastais rituāls, kopš Natālija iemācījās runāt. Jo tieši ap šo laikposmu meita centās izmēģināt visneiespējamākās lietas, kas mammai šķita vēl daudz par bīstamām. Tomēr Andžela meitai neko neaizliedza, bet vispirms no Natālijas pieprasīja solījumu, ka viņa būs uzmanīga. Tagad izskatījās, ka viņas ir mainītās lomās.

– Apsolu, – viņa sacīja. Un vēlāk, laizdamās miegā, viņa notvēra domu, ka ideja par aizbraukšanu nav nemaz tik aplama.

Nākamajā rītā Andžela pamodās ar smaidu uz lūpām. Pagāja vesela mūžība, līdz viņa atkal visu atcerējās. Viņa bija sapņojusi par puķēm, ap kurām san bites. Sapnī seju bija apspīdējusi saule un kāds bija paņēmis viņu aiz rokas un ievēdis mājā, lielā mājā, kuras sienas rotāja uzgleznotas puķes un pie griestiem mirdzēja

sauļe, mēness un zvaigznes. Tad pēkšņi rokas vairs nebija, un viņu bija pārņēmusi neatgriezeniska zaudējuma sajūta. Bet tikai uz īsu brīdi, jo tika atvērtas durvis uz jaunu telpu. Bija noticis kaut kas patikams, taču mostoties viņa vairs nespēja atcerēties, kas...

Sapnis izplēnēja, Andžela atvēra acis. Un, iekams vēl nebija sēru un izmisuma pārņemta un sastindzināta, viņa apņēmīgi nosvieda segu un piecēlās. Pētera slimības laikā viņa bija turējusies pie dzelzainas dienas kārtības, kas palīdzēja nesabrukt. Un, lai gan Andžela nekad nebija domājusi par tālāku nākotni kā tikai līdz bērēm, vai varbūt tieši tādēļ, arī šodien viņa uzvilka treniņtērpu, aizņņorēja sporta kurpes un izgāja no mājas.

Skriešana nāca par labu. Nerimtīgās domas kļuva rāmākas. Kājas pašas no sevis atrada ceļu cauri apdzīvotajai vietai un taciņu gar lauku līdz nākamajam ciemam, tad lejā līdz ezeram un gar tā krastu atpakaļ. Pa promenādi pretī nāca divi vīrieši, viens no viņiem bija Pētera draugs no burāšanas entuziastu pulciņa. Viņš bija izvedis pastaigā suni. Andžela, viņu pasveicinot, pamanīja sev veltīto līdzjūtības pilno skatienu.

– Ak, nabadzīte, – viņa dzirdēja vīrieti sakām savam pavadoņim. – Tikai četrdesmit pieci gadi, un vakar apglabāja savu vīru.

Teiktais uz Andželu iedarbojās tā, it kā viņa būtu dabūjusi belzienu pa paceli. Viņa sagriļojās un teju vai pakrita. Un tad Andželā uzbangoja dusmas – tik negantas, kādas viņa veselu mūžību nebija piedzīvojusi. Vai no šī brīža tā būs vienmēr? Vai viņa ir un paliks tikai žēlojama atraisne, “nabadzīte”, kuru piemeklējusi nelaime?

Sapīkusi viņa papurināja galvu un turpināja skrējieni ierastajā tempā. Viņa nedrīkst ļauties emocijām. Cilvēki to nedomā slikti. Taču brīdi, kad pirms ceļa kāpuma uz savu māju Andžela kā vienmēr pirka avīzi tuvējā kioskā, pārdevēja, gados vecāka sieviete, kuru Andžela jau sen pazina, veltīja viņai diezgan līdzīgu skatienu. Tajā viņa nolasīja līdzjūtību un arī atvieglojumu, ka

pašu liktenis nav tik smagi skāris. Un arī neprasmīgi slēptu ziņkāri, kā nu Andžela tagad dzīvos tālāk.

Beidzamais stāvais maršruta posms prasīja no Andželas maksimālu koncentrēšanos. Viņa bija iemācījusies izslēgt traucējošas domas un uzmanību pilnībā fokusēt uz ķermeni. Un tomēr, slēdzot vaļā mājas durvis, viņa jau bija izlēmusi. Viņa pieņems Teras ielūgumu un brauks ciemos. Kad viņa pēc neilga laika bija dušā un ļāva ūdenim vienkārši šļākties uz ķermeņa, viņai kļuva arī skaidrs, kāpēc. Andželai bija vajadzīga cilvēku sabiedrība, kuri viņu pieņemtu tādu, kāda viņa ir tagad. Lai viņa spētu saprast, kas pēc visa notikušā vēl palicis pāri no viņas pašas.

Natālija jau bija aizbraukusi uz Minheni, kur pagājušajā rudenī bija sākusi studēt mākslas vēsturi. Viņa bija atstājusi zīmīti, pilnu ar sirsniņām, kurā pavēstīja, ka šopēcpusdien būs atpakaļ. Lekcijas sāksies tikai pēc divām nedēļām, taču Natālija patlaban strādāja pie kursa darba. Lai to uzrakstītu, bija nepieciešams izpētīt institūta bibliotēkas materiālus. Andžela apmierināta pamāja ar galvu: viņas meita bija tikpat disciplinēta kā viņa pati un turējās pie ikdienas režīma.

Rīts pagāja, kārtējot dažādas neiepriecinošas birokrātiskas lietas, kas bija neizbēgamas pēc cilvēka nāves. Andžela sazvanījās ar apdrošinātājiem, ar apbedīšanas biroju, ar kapsētas pārvaldi un dārzniecību. Viņa nokopēja Pētera miršanas apliecību un sagatavoja formālas vēstules. Andžela to visu paveica tādā pašā ierastā rutīnā kā agrāk rakstīja pieteikumus slimokasei, aprūpes nodrošinātājiem un vēstules savai bankai un speciālajām klīnikām. Viņa zināja, ka drīz vajadzēs pieņemt vēl citus, tālejošākus lēmumus.

Pēters kopā ar savu draugu Markusu bija nodibinājis būvniecības firmu, kas pēdējo divdesmit gadu laikā bija attīstījusies par lielu, veiksmīgu uzņēmumu. Savu daļu viņš laikus bija pārakstījis uz Andželas un Natālijas vārda. Un tomēr bija daudz

lietu, kurās bija jāievieš skaidrība. Andžela pieļāva, ka Markuss viņu nesteidzinās. Taču viņas pašas interesēs bija pēc iespējas ātrāk gūt pārskatu par apstākļiem. Viņa vēl neko nebija izlēmusi.

Pēcpusdienā, kad Andžela varēja būt droša, ka pavecākas dāmas pēcpusdienas snauda Itālijas Veneto būs beigusies, viņa telefona kontaktos sameklēja Tesas numuru. Kur tie gadi, kad viņa pēdējo reizi bija redzējusi mammas jaunības draudzeni, kura vienmēr viņai bija kā krustmāte, kādas viņai nekad nav bijis. Vispār jau viņas īstais vārds bija Terēza, bet pēc tam, kad viņa iemilējās Manheimas stacionāra pacientā kareivī Džonā un sekoja tam līdzīgi uz ASV, visi viņu sauca tikai par Tesu. Andžela un Pēters bija ciemojušies pie abiem Floridā, taču tas bija sen. Pirms desmit gadiem Tesa atgriezās Eiropā, tomēr ne Vācijā, bet gan Itālijas mazpilsētā stundas brauciena attālumā no Venēcijas.

Andželai nebija ne jausmas, kāpēc vecā dāma izvēlējās tieši tur pavadīt savas dzīves novakari. Kad Pēteru vēl nebija piemeklējusi slimība, Natālija vienu vasaras brīvlaiku bija pavadījusi pie Tesas. Meita atgriezās ļoti sajūsmināta un neapgāžamas apņēmības pilna studēt mākslas vēsturi, jo Tesa nepagurusi kopā ar viņu bija apstaigājusi katru ievēribas cienīgu apkārtnes kultūras pieminekli.

– Kad tu domā ierasties? – Tesa vaicāja bez liekiem ievadvārdiem. – Tik patīkami dzirdēt tavu balsi!

– Es tiešām labprāt tevi apciemotu, – Andžela sacīja, – ja vien tu esi ar mieru mani uzņemt un tas neradīs neērtības.

– Mana māja ir tavējā! – vecā dāma atbildēja. – Tu jau zini, es dzīvoju viena pati. Vietas pietiek. Tu vari braukt šurp un palikt, cik ilgi vien vēlies.

Andžela padomāja. – Man vispirms jāaprunājas ar Natāliju, – viņa piebilda, bet uzreiz sāka šaubīties. – Es nezinu, vai varu braukt jau tik drīz, Tes... Kā nekā viņa nupat zaudēja tēvu.

– Natālija ir liela meitene, – viņa dzirdēja Tesu sakām. – Esmu pavisam droša, ka viņa prot pati par sevi parūpēties. Un, ja ne, tad ņem viņu līdzi. – Kādu brīdi linijā valdīja klušums. – Andžela, – Tesa pārtrauca pauzi, – man bezgala žēl par Pēteru. Bet ar savu līdzjūtību es nekādi nekritīšu tev uz nerviem. Es zinu, kā tas ir. Pēc tam kad nomira Džons, es mājās vairs nevarēju izturēt. Nav nekā sliktāka par to, ja visi vēlas būt briesmīgi labi pret tevi. Vai man taisnība?

Andželai nācās pasmaidīt, kaut arī tas bija skumjš smaids, un pēc ilgiem laikiem viņa juta acīs sakāpjam asaras.

– Paldies, – viņa teica. – Tieši tā arī ir, Tes. – Kādu brīdi neviena nebilda ne vārda, tad ierunājās Andžela: – Kā tev vispār klājas? Mēs tik ilgi neesam tikušās!

– Vēl viens iemesls, lai mani beidzot apciemotu, – Tesa sacīja. – Paldies par apvaicāšanos, man iet labi. Labās kājas celis gan dažreiz negrib to pašu, ko es, bet manā vecumā tas nav nekas īpašs. – Un, tā kā Andžela neko neteica, viņa turpināja: – Tad nu es vēlēšu, lai Emīlija sagatavo tev torņa istabu. Bet tu ieradīsies, tiklīdz būsi izlēmusi. Ar mieru?

– Labprāt, Tes, – Andžela izmocīja, kaut gan kaklā bija iesprūdis kamols. – Es došu ziņu. Un vēlreiz paldies!

– Ir jau labi, – Tesa smejojot atbildēja. – Neaizmirsti, ka esmu egocentriska veca kundze un nevēlos neko vairāk kā tikai tavu brīnišķīgo sabiedrību. Tīrs aprēķins, mana miļā!

Abas pasmējās, un, kad bija atvadījušās, Andžela sajuta, kā krūtīs kaut kas sāk atbrīvoties. Jā. Tieši šāds humors un atklātība viņai tagad bija nepieciešama.

– Protams, es tikšu galā, – Natālija sašutusi skaidroja. – Mammu, tev steidzami vajag nomainīt vidi. Un Asenza ir vienkārši sapnis. Turklāt tu tik labi runā itāliski! Es nespēju aptvert, kāpēc mēs jau daudz agrāk visi kopā uz turieni neaizbraucām. Tas ir reģions, kur Palladio uzbūvēja savas slavenākās villas. Ainava ir brīnišķīga, un Tesas māja ir neiedomājama.

– Vēl tik daudz kas jānokārto...

– To es varu izdarīt. Es pieskatīšu māju un par visu parūpēšos. Cik tevi pazīstu, lielāko daļu tu jau būsi nokārtojusi. Tesai mājās ir internets. Tu būsi par visu informēta, ja tik ļoti to vēlies. Mammu, brauc uz Itāliju! Redzēsi, tev tā nāks par labu. – Andžela neizlēmīgi kodīja apakšlūpu. – Tevi attur garais brauciens ar automašīnu? – Natālija norūpējusies jautāja. – Vai man tevi pavadīt? Atpakaļ es tiktu ar vilcienu.

– Nē taču. – Andžela pasmaidīja. – Es pati varēšu aizbraukt. Tas nemaz nav tik tāls brauciens.

– Būtībā tas ir tikai otrā pusē, – Natālija prātoja un pa logu norādīja varenās Alpu panorāmas virzienā. – Gadījumā ja šeit būsi ļoti nepieciešama, tu pāris stundās būsi atpakaļ. – Tā kā Andžela joprojām neko neteica, viņa viltīgi piebilda: – Tavā vietā es pazustu pirms nedēļas nogales. Mana intuīcija saka, ka svētdien pie durvīm klauvēs radnieki, lai tu nebūtu tik vienuļa. Tante Simone par kaut ko tamlīdzīgu ieteicās. – Natālija nosmīkņāja, redzēdama mātes acīs izbīli. Tad Andžela iesmējās.

– Nu labi. Tu mani pārliecināji. Kas šodien par dienu? Trešdiena? Tātad labāk jau sākšu kravāt mantas.

Andžela bija tikpat kā beigusi kravāties, kad istabā ienāca Natālija un apsēdās viņai blakus uz gultas. – Es apskatījos internetā, – meita ierunājās un ziņkārīgi pārlūkoja kofera saturu. – Visu nākamo nedēļu Asenzā gaidāms labs laiks. – Viņa pamanīja ērtos džinsus, blūzes, T kreklus un, protams, sporta apģērbus un sarauca pieri. – Paņem līdzī arī kaut ko elegantāku, – viņa mātei ieteica. – Tesas paziņu lokā ir pāris dikti smalku cilvēku. Vai man tev palīdzēt? Ja vēlies, es sakravāšu tev papildu mazo koferi. Tā teikt, īpašiem gadījumiem.

Andžela gan nevarēja iedomāties, kādi īpaši gadījumi viņu varētu gaidīt pie Tesas, bet ļāva meitai pilnu vaļu. Vienā acumirkli Natālija sakravāja mātei lietas, kuras viņa veselu mūžību

nebija nēsājusi. Kad gan viņai pēdējos divos gados bija laiks saposties iziešanai?

Pat vēl brokastojot piektdienas rītā Andželai likās absurdi sēsties automašīnā un tā vienkārši aizbraukt no šejienes. Vai viņa bija aizstājama? Tas bija tik neierasti pēc visa šī laika, kad viņa bija tikai Pēteram. Domās viņa vēlreiz un vēlreiz izgāja cauri iepriekšējās dienās iesāktajiem darbiem. Ar dārznieku viņa ne tikai vienojās par apstādījumiem kapavietā, bet arī palūdza viņu prombūtnes laikā pieskatīt mājas dārzu. Apkopēja regulāri nāks uz māju, lai, semestrim sākoties, Natālija bez bažām varētu atgriezties Minhenes Glokenbaha kvartāla dzīvoklī, kuru irēja kopā ar draugiem. Tomēr Andžela netika vaļā no sajūtas, ka ir aizmirsusi kaut ko svarīgu. Bet jau pēc apstāšanās pie kapsētas, ilgas stāvēšanas pie Pētera kapa un veltīgām gaidām uz sajūtu, ka te no vīra kaut kas vēl ir palicis, Andžela aptvēra, ka šeit viņu vairs nekas netur. Kad viņa sasniedza Garmišas automaģistrāli, pārņēma brīvības izjūta. Viņa bija ceļā.

Andžela dziļi ieelpoja un nekādi nespēja atcerēties, kad pēdējoreiz bija jutusies tik viegli.

Atkalredzēšanās

Gaiss bija tik tīrs un dzidrs, debesis tik zilas un sniegotās virsotnes tik mirdzošas, ka Andželai Alpu pārbrauciens šķita kā pāriešana no drūmas sāpju un sēru pilnas ziemas bezrūpīgā bezgalībā, pilnā gaismas un vasaras. Dienvidtiroles kalnu valstība ar kraujām nogāzēm un stāvus izvirzītiem ledus un granīta veidojumiem. Dīvainās formācijas, kuru aprises brauciena laikā šķita nemitīgi maināties un pārvirzāties, viņai atgādināja, cik niecīgs un nenozīmīgs ir ikviena cilvēka liktenis salīdzinājumā ar gadu miljoniem, kuru laikā zeme formējās un slāņojās, līdz šie varenie kalni varēja rasties.

Andžela sasniedza Brennera pāreju, un viņas automašīna plašos serpentīnos ripoja lejup līdz Bresanonei, tālāk uz Bolcāno un pēc tam uz Adidžes ieleju. Akmens milži palika Andželai aiz muguras, un viņa nira arvien dziļāk un dziļāk plašu lauku apskāvienā, kurā augļu koki bija bagātīgā plaukumā un uz dienvidiem izvirzītās nogāzes bija pārklātas ar regulārās rindās sastādīto vīnogulāju svaigo zaļumu. Saule šeit spīdēja daudz intensīvāk nekā mājās, un automašīnā kļuva silti.

Andžela uz brīdi piestāja atpūtas vietā, novilka vilnas jaku, apēda *panino* ar vītīnātu šķiņķi un konservētiem tomātiem, padzēra kafiju un, pirms turpināja ceļu, nopirka pudeli minerālūdens. Divas stundas un piecas minūtes – tādu ilgumu uzrādīja navigācijas ierīce atlikušajam ceļa posmam.

Tas šķita vedam cauri vienam vienīgam plašam dārzam. “Monte Grapa” – Andžela izlasīja uz norādes zīmes un atcerējās, ka no šī reģiona nāk tāda paša nosaukuma slavenais

brendijs. Ceļu abās pusēs ieskāva gaiši sārti punktotas nogāzes ar ziedošu aprikožu plantācijām, un arvien biežāk viņa manīja slaidu ciprešu grupas, kuras tiecās augšup uz debesīm kā tumši zaļi, brīdinoši pirksti. Kad šur tur Andžela beidzot ieraudzīja citronkokus, caur kuru tumšzaļo lapotni spraucās ārā ne tikai ziedi, bet uzmirdzēja arī pa kādam auglim, viņa uzelpoja. Viņa gandrīz jau bija galā. No galamērķa šķīra vien daži kilometri.

Drīz vien tālumā uz konusveida pakalna Andžela pamanīja krietni daudz iespaidīgu namu aizsargmūra torņus un dzeguļus, kuri vēlās pēcpusdienas saulē mirdzēja gluži kā no tīra zelta.

Tesa ir izmeklējusi pavisam īpašu zemes pleķīti, viņa nodomāja, braukdama pa stāvā piebraucamā ceļa serpentīniem augšup uz Asenzu. Katrs nākamais loks vēl dāsnāk atklāja elpu aizraujošu skatu uz dienvidiem, kur aiz dūmakainā plīvura, šķiet, jābūt Venēcijai. Izbraukusi cauri masīviem vārtiem, Andžela attapās viduslaiku pilsētas daļā. Dažus simtus metru iela lēzeni ar likumu veda augšup, līdz beidzās pie kaltas dzelzs vārtiem. Andžela izslēdza motoru un izkāpa no auto.

Starp mūšseniem mūriem krājās pavasarīgs siltums, rožu smarža sajaucās ar rūgteno ciedru aromātu. No otrpus vārtiem augošo koku biežajām lapotnēm ielauzās neskaitāmu putnu čivināšana. Dzīvzogs bija kā nosēts ar gaiši dzelteniem ziediem. Andžela jau grasījās meklēt pie vārtiem zvana pogu, kad izdzirdēja steidzīgus soļus. Apaļīga sieviete ap piecdesmit ar smieklu grumbiņām ap acīm nāca lejup pa grantēto celiņu uz vārtiem.

– Sinjora Andžela? – viņa jautāja un atvēra aizbīdni. – *Benvenuta!** Es esmu Emīlija. Sinjora jūs jau gaida.

Čikstēdamas atvērās veco vārtu abas puses. Emīlija ar mājienu aicināja iebraukt, un Andžela lēnām vadīja automašīnu augšup pa iebraucamo ceļu, gar kura malām greznojās vareni krūmrožu puduri. Andžela bija pārsteigta, ka tik šauras un cieši

* Laipni lūdzu! (*Šeit un turpmāk tulkojums no itāļu val.*)

sablīvētas vecpilsētas vidū atrodams tik milzīgs dārzs. Gar mūri rindojās koki ar tumšu lapotni, varens, mūžvecs ciedrs skujainos zarus stiepa pāri daļai saimnieku mājas. Tāpat kā visā pilsētā, arī Tesas īpašumā par būvmateriālu bija izmantots iedzeltenais travertīns. Tas radīja pamatīguma un nevienmērīgas tekstūras iespaidu. Mājas aizmugurējā daļā pacēlās sargtornis, kura augšdaļu vainagoja dzeguļi.

– Mašīnu varat atstāt šeit, – Emīlija itāļu valodā uzsauca Andželai caur atvērto automašīnas logu un norādīja uz glicīnījām apvītu autostāvvietu.

Pirms vēl Andžela paspēja izņemt no bagāžnieka savus koferus, palīgā jau bija piesteidzies jauns vīrietis, ar kuru Emīlija viņu iepazīstināja kā ar savu dēlu Džanni, apgalvojot, ka no šī brīža Andželai vairs ne par ko nevajadzēs rūpēties.

– *Lei deve essere stanchissima*, – mājsaimniecības vadītāja sirsnīgā balsī teica. – Jūs būsiet nogurusi pēc garā brauciena. Lūdzu, nāciet!

Viņa ieaicināja Andželu mājā un vadīja cauri tumšam koridoram un augšup pa kāpnēm uz otro stāvu, un atvēra durvis uz gaismas pārplūdinātu istabu. Andžela no apžīlbuma pievēra acis.

– Te nu tu beidzot esi! Laipni lūgta Serēnu villā, – viņa izdzirdēja tik senpazīstamo balsi. Pie iespaidīgas stikla sienas, kas stiepās visas telpas platumā un ko pārtrauca vienīgi gotiski logu rāmju liekumi, ar pūlēm kājās slējās kāds stāvs. Andžela steigšus metās pretī Tesai. Vecā dāma viņu apskāva. Abas ilgi stāvēja tā cieši kopā. – Jauki, ka tu esi šeit, – Tesa sacīja. – Ļauj tevi apskatīt! Esi kļuvusi tik vāja! Un bāla. Ak tu debestiņ! To mēs mainīsim. Emīlija gatavo fantastiski, un Veneto pavasaris nāks tev par labu! Apsēdies taču! Kāds bija brauciens?

– Paldies, patīkams. Es īpaši nesteidzos.

Tikai tagad Andžela aptvēra, ka viņas atrodas tā paša torņa augšstāvā, kuru bija pamanījusi, iebraucot pagalmā. Viņa

apsēdās pretī Tesai un palūkojās ārā pa logu. Skaistais skats gandrīz vai aizrāva elpu.

– Skaisti, vai ne? – Tesa jautāja ar platu smaidu.

– Skaisti ir pārāk maz teikts, – Andžela izdvesa.

– Daždien var redzēt pat Venēciju, – Tesa stāstīja. – Bet lielākoties šī dāma mēdz slēpties aiz plīvura kā tāda koķeta sieviete. – Dienvidu pusē nereāla, maigi violeta vakarblāzma laismoja dziļumā un lejup slīgstošajā ainavā. Vīnakalni, nogāzes ar augļu kokiem, pļavas un lauki pamazām pārgāja šķietami gandrīz nebeidzamā, mirdzošā lidzenumā un saplūda kopā tālē, kura pagaisa zeltaini zaigojošajā horizontā. Rietumos saule tieši tuvojās ikvakara norietam un iekvēlināja debesis. – Nu, kā būs? – Tesa pārtrauca viņas mēmo jūsmošanu. – Vai iedzersi glāzi proseko kopā ar mani par godu šai dienai?

– Labprāt! – Andžela atbildēja un ar milestību uzlūkoja namamāti.

Tesa bija kļuvusi manāmi vecāka, bet zem pāža griezuma sudrabsirmajiem matiem pretim dzirkstīja debeszilās acis – tikpat možas kā senāk –, kuras Andžela vienmēr bija tā apbrīnojusi. Tesa bija septītā gadu desmita vidū un vēl arvien ļoti slaida.

– Sveicināta Asenzā! – Tesa teica. – Lūdzu, jūties šeit kā mājās!

Emīlija atnesa šķīvi ar sāļajām mandelēm un pašas ceptiem kraukšķīgiem grisīni un proseko no netālās Valdobjādenes darītavas.

– *La cena è quasi pronta*,* – Emīlija ierunājās. – Vai ir kaut kas, – viņa drošības labad pajautāja, – kas sinjorai Andželai negaršo?

– Andželai garšo viss, – Tesa sacīja. – Vai man taisnība? – Andžela smaidot pamāja ar galvu. Tā vienmēr bija bijis un nekas nebija mainījies. Emīlija atviegloti uzelpoja. Tikai ne pārāk

* Vakariņas ir gandrīz gatavas.

lielas porcijas, Andžela nodomāja, tās es šobrīd nespēšu pievā-
rēt. Tomēr drošības labad viņa to neteica. – Cik laika pagājis,
kopš neesam tikušās? – Tesa jautāja, kamēr Emīlija salēja glāzēs
dzērienu. – Gadi pieci?

– Mamma nomira pirms pieciem gadiem, – Andžela atbil-
dēja. – Tas bija ļoti miļi, ka tu atbrauci uz bērēm.

– Pats par sevi saprotams, – Tesa viņu pārtrauca. – Viņa
man bija kā māsa. Arī tagad, Andžela, es būtu aizbraukusi, ja
vien mans celis...

– Es taču saprotu, Tes, – Andžela viņu nomierināja. – Man
ļoti žēl, ka vēl nekad tevi šeit nebiju apciemojusi.

– Nu tagad tu te esi, – Tesa sacīja un saskandināja ar viņu.
– Tas ir galvenais.

Andžela iedzēra malciņu. Proseko uzmundrināja un kņū-
dināja mēli.

– Natālija bieži jūsmoja par Asenzu, – viņa piebilda.

– Tava Natālija ir burvīga meitene. Tu vari ar viņu lepo-
ties, – Tesa teica, skrubinādama cepumu. – Ar viņu kopā pava-
dīto vasaru es nekad neaizmirsīšu. Toreiz man vēl nebija tik
slikti ar kājām, – viņa skumīgi piebilda. – Ko tik mēs abas kopā
nepaveicām!

– Pēc tās vasaras viņa izlēma studēt mākslas vēsturi, –
Andžela apstiprināja. – Un no šīs idejas vairs nekas nespēja
viņu novirzīt. Viņa pat labprātīgi apguva itāļu valodu. Pašlaik
Natālija raksta kursa darbu par kaut kādu tur aspektu saistībā
ar arhitektu Palladio, esmu aizmirsusi, par ko tieši ir runa...

– Par novirzēm no romiešu villu struktūras Palladio darbos,
kā piemēru apskatot *Villa Barbaro* Mazerā, – Tesa paziņoja ar
tādu kā apmierinātības pieskaņu balsi.

Andžela pārsteigta iepleta acis. – Kā tu to...

– Mēs bieži apmaināmies ar e-pasta vēstulēm, tava meita
un es, – Tesa paskaidroja, blēdīgi smaidīdama. – Šad tad viņa
uzraksta kādu ziņu arī *WhatsApp*. Vai zini ko? – viņa iesaucās.

– Uztaisīsim selfiju un aizsūtīsim viņai! Lai zina, ka esi galā sveika un vesela.

Vecā dāma izvilka viedtālruni no maciņa, rotāta ar spīdošiem akmentiņiem, un ar rokas mājienu aicināja Andželu pienākt tuvāk. Andžela nespēja beigt brīnīties. Tesa izlikās neko nemanām un uzņēma pāris jauku fotogrāfiju ar abām. Pēc tam viņa uzlika lasāmbrilles un enerģiski padarbojās pa displeju. – Tā, – viņa apmierināta iesaucās, – gatavs! Vai tagad vēlies apskatīt savu istabu? Līdz vakariņām tev vēl ir iespēja atlaisties.

Emilija gāja pa priekšu. Apaļīgā itāliete neticami žigli pieveica nākamos divus stāvus, līdz augstāk vairs nebija, kur kāpt, un atvēra smagas, no tumša koka darinātas durvis.

– *Eccoci!** – Emīlija iesaucās un ieslēdza gaismu. Andžela pārkāpa pār sliekšni un attapās gaumīgā, ar vecām mēbelēm iekārtotā salonā. Atklātā kamīna priekšā bija sagrupēti divi acīmredzami ērti atzveltņes krēsli un pieskaņota divvietīga sofa. Pie loga, līdzīga tam, kāds bija Teras salonā, atradās kvadrātveida galds ar virpotām kājām, tādas pašas bija arī krēsliem. – Guļamistaba ir tur tālāk, – Emīlija teica, šķērsoja salonu un atvēra kādas citas durvis uz telpu, kurā Andžela pamanīja savus koferus. – Un vannasistaba atrodas tieši blakus. Dvieļi sagatavoti, gulta saklāta. Skapī pakārti frotē rītasvārki. Turpat jūs atradīsiet siltu segu, jo naktis šeit augšā vēl mēdz būt diezgan dzestras. Un, ja kaut kā trūkst, *per favore*** , sinjora, sakiet man! Tagad es uz brītiņu jūs likšu mierā. Džanni jūs paaicinās vakariņās. *Va bene?****

– Jā, liels paldies!

Emilija nozuda, un Andžela pārgurusi atlaidās gultā. Pēkšņi viņai bija sajūta, ka telpa ap viņu sāk griezties. Viņa aizvēra

* Esam klāt!

** Lūdzu.

*** Labi?

acis. Sajūta neatlaidās. Tas ir no brauciena, Andžela pie sevis noteica, pagriezās uz sāniem un pievilka sev klāt kājas. Nākamajā acumirkli viņa jau bija iemigusi.

Andželu uzmodināja nedrošs klauvējiens. Viņa piecēlās sēdus. Bija tumšs. Brīdi viņa neattapa, kur atrodas. Taustīdamās pēc gaismas slēdža, viņa nogāza zemē naktslampiņu. Dezorientēta viņa piecēlās kājās un tipināja cauri telpai uz joprojām atvērtajām durvīm, kas veda uz salonu; pa tām iespīdēja blāvs gaismas kūlis. Beidzot viņa atrada kādu no slēdžiem, apžillbusi pievēra acis un attaisīja durvis. Aiz tām stāvēja Džanni un izbijies viņu uzlūkoja.

– *La cena è pronta*, – viņš samulsis sacīja. – Man jāpavada jūs uz vakariņām.

Vislabprātāk Andžela tagad rāptos atpakaļ gultā, viņa jutās kā samalta un izrauta no dziļiem sapņiem. Taču Tesas dēļ pirmajā vakarā tā nedrīkstēja rīkoties.

– Tūlīt, – viņa teica un izberzēja acis. – Man vajag vēl pāris sekunžu.

Andžela iegāja vannasistabā. Tur viņa iešļāca sev sejā ledusaukstu ūdeni, palūkojās uz savas sagumzītās sejas atspulgu spogulī, izņēma no kofera kosmētikas maciņu un vismaz saķemmēja matus, notīrīja izplūdušo skropstu tušu un uzkrāsoja lūpas. Cerams, šovakar neieradīsies kādi smalki viesi. Un, ja arī, – viņai savā spēku izsikumā bija vienalga.

Tesa jau sēdēja pie galda, kad Andžela ienāca plašajā ēdamistabā torņa pirmajā stāvā. Priekšēdiens bija krēmīga zirņu zupa, un tā rosināja Andželas apetīti.

– Es domāju, ka pēc brauciena tu vēlēsies kaut ko vieglu, – Tesa ierunājās, kad Emīlija ienesa paplāti ar tvaicētu zivi. Pie tās viņa pasniedza kārdinošu citronu mērci.

– Paldies, – atvieglota sacīja Andžela, – tieši tas, kas vajadzīgs.

Šajā vakarā viņas daudz nerunāja. Tesa bija pietiekami smalkjūtīga, lai pamanītu Andželas pārgurumu. Pēc vakariņām Emīlija atnesa smaržīgu liepziedu tēju, kuru viņas malkoja klu-sēdamas, tad Tesa atvainojās un devās pie miera.

Kad Andžela atgriezās savā valstībā, no noguruma viņas galvā dūca un sanēja. Viņa iegāja karstā dušā, pēc tam apģērba pidžamu, izņēma no skapja segu – katram gadījumam. Kad viņa pacēla palaga stūri, nācās pasmaidīt: Emīlija gultā bija ielikusi termoforu un tam blakus atstājusi pāri mīkstu, baltu kokvilnas zeķu ar mežģīņrakstā tamborētu maliņu.

Tikai vienu mirkli Andželai tas šķita muļķīgi, tad viņa uzvilka naktszeķītes kājās un iekūņojās vēl nepierastajā gultā. Viņai ienāca prātā, vai nevajadzētu aizvērt koka slēgus, taču vairs nebija nekādas vēlēšanās vēlreiz celties. Tāpēc viņa izslēdza gaismu un kādu brīdi ieklausījās svešās apkārtnes trokšņos. Pie loga rāmu meldiņu vīteroja putns. Cik jauki tas skan, Andžela domāja. Un ar šo domu viņa ieslīga ciešā bezsapņu miegā.